

Tartumaa raamatukoguhoidjate meele- ja häälekandja

Meie Leht

Nr. 2 (9) 20. mai 2005

Õpetlik pilguheit Jõgevamaa raamatukogudesse

Tartumaa raamatukogurahval oli 11. mail taas väga õpetlik tööpäev – viimastel aastatel tavaks muudetud kevadine ekskursioon viis sel korral bussitäie raamatuvahendajaid Jõgevamaa kolleegide juurde.

„Raamatukogud on oma olemuselt küll kaunis ühtemoodi asutused, kuid siiski on alati kõikjalt midagi õppida,“ kuuldu bussis kellegi häälekalt lausunud arvamus. „Mina tajun tavaliselt juba riulite paigutusest, kui loov isiksus on konkreetne raamatukoguhoidja.“ Vastremonditud Tabivere raamatukogust jäi kõnelejale silma, et suisa välisukse läheduses tervitab sisenejat luuleriul. „Hea idee, edaspidi tasub endalgi riulid sedasi seada, et luule väärtust inimeste silmis esile tuua.“ Kolleegide töid ja tegemisi uudistati ka Jõgeva linnaraamatukogus ja Põltsamaal asuvas maakonnaraamatukogus. Ülevaade meie raamatukoguhoidjate Jõgevamaa väisangust kajastas tänu reporter Kaie Nõlvakule „Vooremaa“ veergudel. **Toivo Ärtis**

SIIN ME OLEME: Ekskursiooniseltskond on jõudnud sihtpunkti – Põltsamaale.

“Selle küla pildid” Kõrvekülas

Soome tunnustatud loodusfotograafi Markku Könkkölät, kelle näitust maikuus Kõrveküla raamatukogu galeriis eksponeeriti, huvitavad inimese jäljed – nii heas kui halvas mõttes. **Lk 2**

Uutmoodi töökorraldus

Lääne-Virumaalt on välja kasvanud uut tüüpi raamatukogu – vallaraamatukogu. Raamatukoguhoidja Irma Raatma hinnangul tingisid selle ellukutumise kohapealsed elulised vajadused. **Lk 3**

Rannu raamatukogu lugu

Rannu raamatukogu ajaloos on talletatud kuri episood, kui punavõimurid sundisid raamatukoguhoidjat küüditamise kaasosaliseks, kuid vaevalt päevake hiljem tahtsid küüditada teda ennast usalduse kaotamise tõttu. **Lk 4-5**

Muinasjutukuningale mõeldes

Tartumaa neljanda lasteraamatupäeva külalisi võtsid juba peomaja välisuksel vastu legendaarne muinasjutuvestja Hans Christian Andersen ja tema kangelanna Lumekuninganna. **Lk 6-7**

Pesupesemine raamatukogus?

Raamatukoguhoidjate vastukajased üllatavale infole, et Võrumaa Vaabina raamatukogu pakub külarahvale võimalust masinaga pesu pesta. **Lk 9**

Kontsert-vestlus *Viie pääle* Järveljal

Järvelja jahilossis toimus 11.mail kirjanduslik kontsert *Viie pääle*. Esinesid Contra, Aapo Ilves, Jan Rahman, Olavi Ruitlane ja Pulga Jaan.

Kuulajaid oli 90 – noori ja vanu. Enamus küll nooremad, nimelt Põllumajandusülikooli üliõpilased. Vastuvõtt oli üldiselt soe. Hiljem arvamusi kuulates sai selgeks, et üritus meeldis hästi noortele ja nendele vanematele inimestele, kes olid *Viie pääle* raamatuga tuttavad (s.t. teadlikud autorite omapärasest võrukeelsest loominguist).

Siinkohal võib korrata vana tõde – enne kirjandusürituste korraldamist tuleb teha raamatukogus tõsist tööd raamatute ja autorite tutvustamisel lugejatele. Meil läks kolmetunnine kontsert-vestlus korda. Paaril järgneval päeval on *Viie pääle* olnud põhiline jututeema mitmes külas ning tudengite kaudu kauge- malgi. *Võro kiil ja võro miil eläss viil!*

Ürituse sponsor oli S/A Järvelja metskond, kes on varemgi kultuuriüritusi toetanud.

Järvelja raamatukoguhoidja **Ene Runtel**

“Fotografeerimine on õige hetke ettenägemine”

Loodusfotograafi Markku Könkkölä näitus „Selle küla pildid“ Kõrvekülas

Peegeldus

Soomes on Markku Könkkölä eelkõige tuntud loodusfotograafina, kuid ta liigub ka linnamaastikul. Teda huvitavad inimese jäljed – nii heas kui halvates mõttes.

Markku Könkkölä: „Fotografeerimine on ennekõike vahetu nägemine, asjade ja vormide omavaheliste seoste tajumine, õige hetke ja olukorra ettenägemine. Tehniline teostus on muidugi ka tähtis, aga see on kergemini äraõpitav. Fotograaf jääb fotograafiks ka siis, kui tal kaamerat parasjagu kaasas pole – ta näeb asju ikka läbi objektiivi.“

Markku Könkkölä töötab Jyväskylä IKT-keskuses peaplaneerijana, fotosid on teinud 25 aastat, tal on olnud 22 näitust ja võrgugalerii aastast 1995. Tema pilte on eksponeeritud paljudel ühishäälsetel nii Soomes kui välismaal ning need on saanud auhinnalisi kohti. Könkkölä pilte

on avaldatud mitmes ajalehes ja ajakirjas, raamatutes, reklaamides, kalendrites ja postkaartidel.

Näitus “Selle küla pildid” oli esimest korda eksponeeritud eelmise aasta lõpus Jyväskylä ülikooli peahoones, piltidel on igapäevased vaated Jyväskyläst. Fotod on tehtud viimase viie aasta jooksul.

„Sinine hetk on väga lühike ja intensiivne – valgus muutub kogu aeg,” selgitab Markku Könkkölä. “Hea sinine valgus tekib ainult selge ilmaga, ja ühe hommikuse või õhtuse hetke jooksul jõuab pildistada vaid üht objekti. Valgusarhiitektuur on kõige varjundirikkam just selle lühikese hetke jooksul, kusjuures peatselt saabuv hämarus on fotograafide armulik, sest see varjab juba ära mõned segavad detailid.“

Näitust eksponeeritakse Tartu valla-maja II korruse pildigaleriis 20. maini, see sai teoks tänu Kõrveküla raamatukogu ja Soome Instituudi koostööle.

Hele Ellermaa

PILDIMEISTER: Soome tunnustatud fotograaf Markku Könkkölä.

Juhan Liivi luuleauhind anti Ülar Ploomile

Isamaalauliku kalmul loeti traditsiooniliselt: “Kui tume veel kauaks ka sinu maa...”

Tähtsündmus

Lamada karjamaal hiirehernes, tulitav päike päa kohal kõrges; põse all poolniisked rootsud pehmed, purused pebred ja heinaahmed

Nii algab tänavune liivilik auhinna-luuletus – loodusmaalingutega, veidi igatsev ja nostalgiline...

Alatskivi kooli saalis peetud aktusel kuulutas Juhan Liivi luuleauhinna 27. laureaadi välja vallavanem Maie Nisu.

Kirjanike Liidu esindaja Janika Kronberg tutvustas Ülar Ploomi ja tema loomingu motiive. Augustis oma 50. juubelit tähistav autor on romanistika õpetooli juhataja, keskaja- ja renessansikirjanduse uurija ning tõlkija. Ta sai 2002. a Betti Alveri kirjandusauhinna ja tema luuletused on ilmunud samal aastal Loomingu Raamatukogus nr. 31.

Alatskivi õpilased on ikka osanud erakordse kaasaelamisega suuliselt edasi anda Liivi luulet. Nõnda oli ka seekord.

Peale nende esineb sellel üritusel alati üle-eestilise etlusvõistluse võitja, kelleks sel aastal valiti Liivi muuseumis Rakvere

õpilane Tõnis Niinemets. Esinesid ka kohalikud laste- ja naisansambel.

Kooli saalis premeeriti ka selle aasta üle-eestilise kunstikonkursi “Talv Juhan Liivi loomingus” võitjaid.

Liivi kalmul loeti traditsiooniliselt: “Kui tume veel kauaks ka sinu maa...” ja süüdati küünlad.

Pidulik päev lõppes Liivi muuseumis tordisöömisega ja näidendi vaatamisega. Viimast julgelt soovitada kõikidele õpilastele, kellele see ju mõeldud ongi. Hans Kaldoja ja Toivo Arnover esitasid Toomas Suumani näidendi “Enesekaitse”, mis on teatraliseeritud võimalus kohtuda Juhan Liiviga. Ka kõige püsimatamad poisid kuulavad hinge kinni pidades, sest oskuslikult oli sisse toodud tänapäev ja muudetud Liiv elavaks ning huvipakkuvaks. Etendus on koolitunni pikkune ja sobiv alates kuuendast klassist. Alatskivil mängiti seda juba kolmandat korda ja ikka täissaaliile.

Raamatukoguhoidjad, jõudke taas Alatskivile!

Palju aastaid on olnud meie maakonna raamatukoguhoidjad Alatskivil selle piduliku sündmuse tunnistajaks, kuid viimasel ajal enam mitte. Kas on elutempo nii

kiireks läinud või luulemaailm meist kaugele jäänud? Või ei ole see üritus enam moes? Nii nagu mindi kaheksaküm-nendate lõpus massiliselt leeri ja käidi kirikus, nii tuldi siis ka Alatskivile õnnit- lema Juhan Viidingut, Betti Alverit, Viivi Luike, Kalju Lepikut, Mats Traati ja paljusid teisi meie tunnustatud luuletajaid.

Seekord teadsite vist ette, et laureaati viibib Itaalias ja karjasemärss ning au- aadress jäävad koolimaja tema naasmist ootama. Seepärast te ei tulnudki...

Juhan Liivi 141. sünniaastapäev ei jää- nud aga tähistamata – peale eevil alats- kivilaste olid saalis ka kaks eelmist lau- reaati – Andres Ehin ja Ly Seppel ning palju külalisi. Kuuest luuleauhinna nomi- nendist oli kohale tulnud Rapla luuletaja Mathura (Margus Lattik).

Kahju, et teid ei olnud meiega... Liivi- usku inimesed ootavad teid järgmise aasta 30. aprillil Alatskivile.

Alatskivi vallaraamatukogu juhataja
Anne Freienthal

Tänuavaldus

Viive! On neid, kes abistavad rõõ- muga, ja see rõõm on neile tänutäheks.

Tänan! **Laine Meos**

Vallaraamatukogu või valla raamatukogu?

Irma Raatma: “Nüüd me ometi kuulume kuhugi ja pole enam oma muredega üksi.”

Töökogemus

Lääne-Virumaalt on välja kasvanud uut tüüpi raamatukogu – vallaraamatukogu. Selle ellukutsumine oli tingitud kohapealsetest elulistest vajadustest.

Kui raamatukogud keskraamatukogu alt valla alluvusse läksid, kadus ka tugevam side keskuse ja raamatukogude vahel. Vald võttis enda kanda raamatukogude majandusliku ülalpidamise. Samal ajal tegeles ta ka alles enda struktuuride väljatöötamisega ja nii jäidki raamatukogud pikaks ajaks suhteliselt omapead, oma muredega silmitsi.

Iga raamatukogu toimetab omaette, erilist läbikäimist ei olnud, üks ei teadnud, mis teine teeb. Erialane juhendamine oli küll keskraamatukogu kanda, kuid ka nemad ei jõudnud oma väljasõitudel igasse raamatukogusse. Vahel läks päris pikki aastaid, enne kui eriala spetsialistid kõige kaugematesse kohtadesse jõudsid.

Väike-Maarja Valla Raamatukogu kui keskne asutus

Valla arengukava väljatöötamise käigus küsiti rahva käest, missuguseid kultuuriobjekte eelisjärjekorras renoveerida. Esimeste hulgas nimetati vajadust uue raamatukogu järele. Ja kui Väike-Maarja valla rahvas otsustas ehitada omale uue raamatukogu, siis hakati mõtlema, kuidas seda teha. Valla juhtkond ja raamatukogu töötajad käisid eeskujus otsimas paljudes vastvalminud raamatukogudes Eestis ja välismaal (kaasa arvatud sõprusvallad erinevates riikides). Meeldima hakkas Taanimaal Tommerupi Kommunis juurutatud ühtne valla raamatukogude süsteem. Selginema hakkas nägemus Väike-Maarja uuest raamatukogust kui kesksest asutusest, kus on natuke parem varustatus; asutusest, kust saab nõu ja eeskujus ja suuremate ettevõtmiste puhul ka otsest abi.

Pärast Väike-Maarja Raamatukogu valimist 2001. aastal käivituskäik järgmine süsteem: Väike-Maarja, Kiltsi ja Triigi raamatukogud ning Väike-Maarja Avalik Internetipunkt moodustasid nüüd omaette

struktuurüksuse, mille nimeks sai Väike-Maarja Valla Raamatukogu, mida asus juhtima üks juhataja. Kiltsi ja Triigi raamatukogu senised juhatajad jätkasid tööd raamatukoguhoidjatena.

Uue töökorralduse head ja vead

Positiivsed ilmingud Väike-Maarja valla raamatukogunduses:

*Kuna vald oli huvitatud, et kiiresti mindaks üle automatiseeritud laenuvusüsteemile, siis ülemineku ajaks rakendati külaraamatukoguhoidjad kaheks päevaks nädalas tööle Väike-Maarjasse. Nende ülesandeks oli põhiliselt raamatulaenus, andes nii põhikogu töötajatele võimaluse tegelda fondi sisestamisega – algul Kirjastos, hiljem Urramis. Käesolevast aastast ollakse oma põhikogus tööl neljal päeval nädalas.

*Töö käigus õpiti tundma arvuteid, saadi parem ülevaate ilmunud kirjandusest, omandati uusi kogemusi, mida rakendati jõudumööda ka oma kogudes.

*Kõikidele kogudele jäi küll alles oma eelarve, kuid nüüd sai valla raamatukogude siseselt raha hulga paindlikumalt kasutada seal, kus seda parajasti kõige rohkem vajati.

*Raamatukogud komplekteerivad oma fonde suhteliselt iseseisvalt. Aeg-ajalt toimub väike korrigeerimine, kui on vaja tellimiste arvu suurendada või vähendada.

*Väike-Maarjasse kui keskusesse laekub paratamatult enam igasugust erialast infot. Tänu igapäevastele koostumistele ollakse nüüd ka nii Triigil, Kiltsis kui AIPis kõige uuema kursis.

*Operatiivselt toimib valla raamatukogudevaheline raamatuvahetus (SSL).

*Huvitav on ka koos üritusi ette valmistada ja läbi viia.

*Igasugused hankimis- ja varustamisküsimused on oma kaelast ära.

*Koo korraldati arvutiõpet, Urrami programmi koolitust.

*Raamatukogu kolimisel, inventuuri del, suurematel töödel saab vastastikku abiks olla.

*Ka külakogu uute ruumide remondi ja uue sisustuse hankimise mured jäid põhiliselt juhataja hooleks.

*Raamatukogu põhidokumentatsioon koostati kõigi vajadusi silmas pidades. Aastaruanded koostab iga raamatukogu muidugi ise, kuid maakonda lähevad need koondina.

*Mahakandmisaktid koostame juba aastaid Excelis. Aktide kirjutamine toimub Väike-Maarja AIP-is, kus on selle töö jaoks enam aega ja oskusi.

*Urramisse ei läinud me siiski ühe raamatukoguna, kuigi sõlmisime ühe lepingu. Nii säilitasime igaüks oma fondi ja lugejad. Maksame küll pisut rohkem.

Negatiivse poole pealt tuleb mainida kindlasti seda, et:

*Keskraamatukogu kaotas oma arvestuses kaks raamatukogu, kuna meid loeti nüüd üheks raamatukoguks, ühe registri- numbriga.

*Alguses oli ka külakogu lugejatel harjumatu oma raamatukogu külastust lahti- oleku päevadele kohandada, kuid aja- pikkude harjuti uue korraga.

*Vallal ei olnud piisavalt vahendeid, et kõigile raamatukogudele arvuteid soetada. Alles 2004. aastal saadi kultuuriminis- teeriumi projektiga internetiarvutid ja internet küladesse. Seepärast ei ole väik- semad raamatukogud veel kogu fondi Urramisse jõudnud sisestada, kuid loode- tavasti jõuame nii kaugele 2005. aasta lõ- puks.

Praegu on meil Väike-Maarja vallas kaks korralikult sisustatud ja tehniliste vahenditega varustatud kaasaegset raamatukogu ja avalik internetipunkt 7 arvu- tuga. Valla arengukavas on plaanis ka kolmas raamatukogu 2007. a üle viia uu- tesse ruumidesse. Oleksime muidugi tah- tnud, et see oleks juba ammugi teoks the- tud, kuid rahalised võimalused ja kultuuri- objektide remontimise ja ehitamise prio- riteetid vallas dikteerivad oma.

Sama süsteemi on vald rakendanud ka valla rahvamajade suhtes.

Kõige paremini võtab kokku uue süs- teemi eelised tõdemus, et nüüd me ometi kuulume kuhugi ja pole enam oma mure- dega üksi.

Irma Raatma,

Väike-Maarja Valla Raamatukogu juhataja

Tartumaa raamatukoguhoidjate tänavune suvelaager toimub 29.-30. juunini Kambja vallas

Esimesel päeval tutvume Heli Nemvaltsi ja Toivo Ärtise juhatamisel Kambja valla ajaloo, kultuuri ja tänapäevaga, vaatame üle kõik endised ja praegused koolihooned, seltsimajad, raamatukogud, kuulsate inimeste kodukohad, kohtume vallavanemaga, käime kirikus, peame piknikku Kortspärnade talus, tutvume turismitaludega ja puhkame Pangodi ääres. Öhtu veedame Kuuste koolimajas ja pargis, räägime tööjutte ja meenutame möödunut koos Vaiki Agarmaaga. **Teisel päeval** kuulame Peeter Oleskit rääkimas raamatu ja võimu seostest. **Kutsume külla** kolleege ka naabermaakondadest, et ühiselt raamatukogunduse teemadel arutleda.

Rannu raamatukogu lugu läbi aastakümnete

Viive Vink: “Siinses raamatukogus on töötanud 57 aastat üks perekond. Korrupsioon!”

Ajakaja

Rannu raamatukogu tähistab tänavu oma 80. sünnipäeva.

Raamatukogudega on nagu koolidega – täpset asutamise aega on väga raske kindlaks määrata.

Rannu esimene raamatute laenutaja saadeti sunnitööle

Rannu vallas võib esimeseks avalikuks raamatukoguks pidada Rannu kirikumõisa pastori, filosoofiaprofessori Friedrich Samuel Seideri poolt asutatud laenuraamatukogu. Nimetatud isik oli Rannus pastoriks aastatel 1792-1800. Seideri raamatukogus võis olla koguni 2000 raamatut. Ajaloost on aga teada, et teda süüdistati keelatud kirjanduse levitamises ja mõisteti sunnitööle. Fr. S. Seideri loo on ilukirjanduslikku vormi pannud Mats Traat.

Järjepidevalt tegutsevatest raamatukogudest on Rannu vallas vanimaks Tamme (praeguse nimega Sangla) raamatukogu. Tammel asutati raamatukoguselts 1913. aastal. Eestvedajaks oli seal kohalik kooliõpetaja Eduard Kärp. Raamatute arv oli peale viit-kuut eksisteerimisaastat ligikaudu 300 eksemplari.

Rannu raamatukogu avamist takistas varade arestimine

Nüüd siis sünnipäevalappest.

Aastal 1910 on eksisteerinud Rannu vallas raamatukoguselts „Võrtsjärve“. Ajalehest „Uus Aeg“ selgub, et sellele seltsile kuulub ligi 500-kõiteline raamatukogu ja näitelava dekoratsioon, kuid raamatukogu läheb likvideerimisele. Selts suleti küll poliitilistel põhjustel, aga miks suleti raamatukogu? Raamatukogu töötas seltsist täiesti lahus, raamatukogu juhataja oli väljastpoolt seltsi ja enamuse raamatuid oli haridusministeeriumi poolt annetatud.

Valla elanikele raamatukogu sulgemine ei meeldinud ja nii kirjutati „Tartu Teatajasse“: „Vahest nii mõnigi pudel viina jääks Rannus joomata ning mõnigi tüli tulemata, kui rahval oleks lugemiseks häa raamat.“

1922. aastal asutati Rannu Tööliste Seltsi raamatukogu. Juhatajaks oli Oskar Hint ja raamatukogu asus tema kodus. Raamatuid laenutati kaheks nädalaks piiramata koguses. Lugemisraha oli 5% ja trahviraha 3% topelt. Raamatuid oli 1922. a. 262 ja need olid paigutatud sisu järgi. Plaani ka korraldada ning mõnigi tüli tulemata, kui rahval oleks lugemiseks häa raamat.“

Aastal 1925 otsustati Rannu vallas mitte avada iseseisvat raamatukogu, vaid ühendada olemasolevad Rannu Tööliste Seltsi ja Tamme raamatukogu. Keskraamatukogu asuks O. Hindi juures ja osakond töötaks Sanglas kõrtsi juures. Kahjuks sellel aastal tegevust ei saadudki alustada, sest siseministri määrusega suleti Rannu Tööliste Selts ja ühes sellega võeti vara (sealhulgas raamatukogu) aresti alla. 1926. a anti raamatud üle valla avalikule raamatukogule.

1925. a asusid raamatud vallamajas ühes kapis. Andmed fondi suuruse ja lugejate kohta puudusid. 1926. a lahkus senine raamatukogu juhataja ametist ja vallanõukogu valis uueks juhatajaks vallavanema abi Johannes Peetsi, kellele tõsteti ka palk 2000 marga peale kuus. Johannes Peetsi hoolde jäi raamatukogu päris pikaks ajaks.

Ilmasõjaeelne ja – järgne aeg Rannu raamatukogus

Järgmine kirjalik teade pärineb 1940. aastast. Raamatukogu oli kitsastes tingimustes. Raamatuid oli siis 656, lugejaid 51 ja laenutusi 819. Raamatukogu oli avatud nädalas ühel päeval kaks tundi. Korraga võis laenutada 3 raamatut kaheks nädalaks. Sellel aastal oli laenutajaks E. Lõhmus. Sõja ajal laenutas aga jälle Johannes Peets.

Peale sõda alustas raamatukogu jälle tegevust 20. novembril 1944. Raamatuid ei lubanud kohalik partorg enne välja anda, kui keelatud raamatud olid fondist kõrvaldatud.

1. oktoobril 1947 asus raamatukokku tööle Hilda Tavits. 1948. a 15. novembril asus raamatukogu juhatajana tööle minu ema Maimu Vink (Jürgenson), kes töötas raamatukogus 1. märtsini 1989. Samast ajast asusin raamatukogu juhatajana tööle mina. Nii ongi Rannu raamatukogu 80-st tegutsemisaastast 57 aastat töötanud siin üks perekond. Korrupsioon!

Nendest aastatest kirjutades ei taha ma lugejaid koormata arvudega ja ega see ju kedagi ei huvitagi. Tahan edasi anda ema ja enda mälestusi olnust.

Raamatukoguhoidjast taheti teha nii küüditajat kui küüditatavat

Raamatukogu juhataja tõmmati paratamatult poliitikasse. Raamatukogu asus vallamajas ja seetõttu jäi juhataja pidevalt tähtsatele isikutele jalgu. Nii juhtus ka märtsiküüditamise eelõhtul. Vallamaja

uksed suleti. Ühtegi majas töötavat inimest koju ei lastud, samas ei antud ka mingit infot toimuvast. Hommikul aga pidi kaasa minema küüditajatega küüditavaid ja nende vara üles kirjutama. Järgmisel hommikul süüdistati ema aga sugulastele küüditamisest teatamises ja ta paigutati koos vanaemaga küüditavate autosse.

Ainult ühe väga hea inimese sekkumise tõttu jäi ära teekond Siberisse. Sellest sündmusest jõudis ema ka ise raamatukogu kroonikasse kirjutada.

Ruumipuudus painas pikki aastakümneid

1957. aastal ühendati raamatukogu ja rahvamaja juhataja ametikoht ja raamatukogu kolis rahvamajja. Õnneks ei pidanud ema kahe koha peal kaua töötama (1 aasta), aga uues kohas olid töötingimused kehvad. Oli külm ja kitsas.

Nagu enamus rahvaraamatukogusid, nii on olnud ka Rannu raamatukogu pidevalt hädas ruumidega. Kõige hullemaks aastaks kujunes 1972. Külanõukogu initsiatiivil paigutati raamatukogu vanasse mõisahäärberisse kütmisvõimalusteta ruumi ja raamatukogu oli talvel suletud. Kevadadel koliti raamatukogu siiski mõisahoonete teise tiiba.

Aastal 1974 anti raamatukogu käsutusse 2 tuba ja sahvri kolmetoalisest korterist. Kunagi oli seal asunud ka kolhoosi kontor. Esialgu tundus kõik kena ja tore vaatamata sellele, et korteri ülejäänud ühes toas ja köögis elanikud pidevalt vahetusid (pole vist vaja kommentaare, mis-sugused elanikud). 1984. a anti raamatukogu käsutusse ka kolmas tuba ja tehti sanitaarremont. Kööki pidi tulema telekaparandus jms, aga tegelikkuses jäi köök raamatukogu käsutusse.

Aastal 1989 vajas maja juba tõsiselt sanitaarremonti. Oma kauaaegsetele kolleegidele pole vist vaja rääkida kui külm võib olla ahiküttega maja või mis teha siis, kui ahi ei tõmba ja kogu toss tuleb raamatukokku. Juhtus sedagi, et kuivkäimla külm talvel nii ära, et ka koridoris oli liuväli või tahtis hais tappa. Majaelanikud aga arvasid, et keldris külmus nende kartul ära ikka raamatukogu süül ning koeri kartval lugejal ei peaks raamatukokku asja olema. Raamatukogu jalamatt kõlbas aga kassidele pissuariks...

Pole seega mingi ime, et üritasin pikalt ja pidevalt kõikvõimalikes kohtades teha juttu uutest ruumidest. Lisaks eelootletud pisikestele puudustele oli ju ka ruumi vähe.

/Järg lk 5/

Veel üks võimalus: projektitoetus PRIA-lt

Kunagises koolimajas asuva Võõpste raamatukogu välisilme paraneb juba sel suvel

Teorõõm

172 mittetulundusühingut ja seltsi üle kogu Eesti said külade taastamiseks ja arendamiseks PRIA kaudu 63 miljonit krooni.

Tartumaal sai toetust 15 projekti, nende seas ka Võõpste endine koolimaja hoone, kus praegu tegutsevad raamatukogu ja Võõpste Pereklubi. Viie tegutsemisaasta jooksul oleme kirjutanud mitmeid projekte, et küla kooskämiskohta natuke kenamaks muuta.

Maja on ehitatud 1934. aastal ning näitab juba kulumise märke. Seda suurt ja ilusat maja tahaks siiski korras hoida, kuid selleks on raha vaja. Seepärast saigi suur projektikirjutamine ette võetud. Paraneb ju sellega ka raamatukogu välisilme, sest plaanis on korda teha esimese korruse aknad (neid on umbes 25), maja kõik kolm välistreppi ning kallaksillutis.

Projekti kirjutamine ei olnud kerge töö, kuid nüüd on hea meel, et meie projekt toetust leidis. Samas hirmutab natukene ka vastutus, sest tegemist on suurte summadega – projekti maksumus on 386000 krooni. Töid hakkab teostama Decora

Ehitus. Plaanime tööd ära teha juunis-juulis, sest 6.augustil on kavas tähistada Võõpste kooli asutamise 240. aastapäeva. Tahame anda kõigile neile, kellele kool on oluline olnud, võimaluse taas kodukülla tulla. Kohaliku Omaalgatuse Programmist saime selle ürituse läbiviimiseks raha.

Novembris on jälle võimalus külade arendamiseks investeringutoetust taotleda, kuid kohustuslik 10% omaosalust on piisavalt suur summa, millele taha asi võib seisma jääda. Unistada ikka võib, et projektide abiga maja kunagi ka korda saab.

Võõpste raamatukoguhoidja **Tiina Arike**

Raamatutest võib leida palju põnevat

Emakeelepäeva aktuse järel läksid paljud lapsed raamatukokku lugemisvara otsima

Nõuanne

14. märtsil said Ülenurme gümnaasiumi 1.-5. klasside õpilased osa üritusest, mis oli pühendatud emakeelele – eesti keelele.

9.c klassi õpilane Maarja Tarto rääkis kõigepealt emakeelepäeva tähistamise loost Eesti Vabariigis ja maailmas ainulaadsest emakeele ausambast Kadriinas. Seejärel esitasid õpilased ise lõbusaid instseneeringuid ja kahekõnesid. Eriti hästi elasid oma osasse sisse 2.b klassi õpilased, kes esitasid instseneeringu “Tarkuse kivid”. Igihaljas “Tootsi lugu” K. Ömbluse ja S. Kulu esituses pani publiku rõkkama. Kõik kümme klassi tulid oma lugudega välja ja esinesid kenasti.

Ürituse teises osas tutvustas Tõrvandi raamatukogu juhataja Marje Jock lastele eesti autorite uudiskirjandust ja rääkis, kui palju põnevat võib raamatutest leida. Esimese ja teise klassi õpilastel soovitas ta lugeda T. Karjahärmi raamatut “Ella Jonn ja Pilvekol”. Kolmandate ja neljandate klasside lastele rääkis ta sarjast “Uks tore vanaaja lasteraamat”, mille raames on ilmunud “Lugu kahest laisast varesest”, “Rahapada” ja “Lugu põialpoisist, kotkast ja sitikast”.

Suurematel lastel soovitas M. Jock lugeda L. Tungla uut luuleraamatut, Pärksoni “Miss Veidervalli” ja setu aabitsat “Kiräoppus”.

Oma sisuka jutu lõpetas Marje Jock looga eesti keele kaunist kõlast. Eesti keel olevat maailmas itaalia keele järel teisel

kohal. Lause, mille põhjal hinnang antud, olevat: “Sõida tasa üle silla”.

Lõpuks toimus autasustamine. Kõigis klassides olid õpetajate eestvedamisel emakeelepäeva puhul läbi viidud konkurssid “Kaunim päevik” ja “Ilusaim vihik”. Parimaid peeti meeles kiituskirja ja šokolaaditahvliga.

Väike tähelepanek! Emakeelepäeva aktuse järel läksid paljud lapsed kohe raamatukogusse põnevat lugemist otsima, järelikult algkooli laste lugemishimu ei ole kuhugi kadunud, ainult vahel tuleb rohkem huvi äratada ja lapsi raamatute juurde suunata.

Milvi Tisler

Lühendatud äratrükik Ülenurme valla lehest Olevik (nr.14, märts 2005)

Rannu raamatukogu kestmise ja arenemise lugu läbi aastakümnete

Ajakaja

/Algus lk 4./ Küll üritasin riuleid nii ja naa ümber paigutada, aga maja ei läinud sellest suuremaks. Juhtus sedagi, et lugejad tõmbasid riuleid endale kaela. Minu lohutuseks öeldi, et kohe-kohe saab uus rahvamaja valmis ja sinna mahub ka raamatukogu.

Siis tulid meil aga laulvale revolutsioonile järgnenud rahavaesed ajad ja maja ehitus soikus. Õnneks suutsid meie tollased vallajuhid teha head lobitööd ja ehitust sai jätkata. 1995. a alguses selgus aga, et vallajuhid tahavad ka ise uutesse ruumidesse, mistõttu raamatukogule on ruu-

mi vaid rõdul või keldris. Õnneks suutsin koos heade abilistega nii lollid plaanid kõrvaldada. Vallavalitsus jäi ikka vallamajja ja raamatukogu sai endale igati sobivad ruumid.

Uutes ruumides rohkem lugejaid ja külastusi

Raamatukogu kolimimisest näen küll siiani õudusunenägusid, kuid tänu headele abilistele sai ka see töö tehtud ja 12. veebruaril 1996 avasin ukseid lugejatele. Lugejate ja külastajate arv tõusis koheselt. Nüüdseks on raamatukogus kaks arvutit lugejate käsutuses, on muusikakeskus ja võin öelda, et on ka ... ruumipuudus. Ja tundub ka, et ma kohe tõmban vett ligi.

Vanas kohas oli see solgivesi, aga siin on katus mitu korda läbi jooksnud ja terves majas korraliku uputuse korraldanud. Selle aasta jaanuaritorm viis hoonelt ka katuseluugi minema. Õnneks saime õigel ajal jaole, muidu oleks olnud vist terve Rannu alevik täis lendavaid raa-matuid.

Möödunud aastal ühendati ka kooliraa-matukogu Rannu raamatukoguga, aga tegelikkuses on asi veel siiani üsna poolik ja mõlemalt poolt selgeks rääkimata.

Niisugune ongi Rannu raamatukogu lugu. Üritustest ja muudest tegemistest ma siin ei pajatanud. Arvan, et need on meil nii argised ja loomulikud ettevõtmised, et neist pole mõtet rääkida.

Rannu raamatukoguhoidja **Viive Vink**

Muinasjutukuningale pühendatud lasteraamatupäev

Lumekuninganna ja Hans Christian Andersen tervitasid külalisi juba peomaja uksele

Traditsioon

Seda, milline kirjanik Tartumaa IV lasteraamatupäeva teemaks tuleks valida, polnud raske välja mõelda. Eks täitunud ju tänavu kevadel 200 aastat maailmakuulsa Taani muinasjutuvevstja Hans Christian Anderseni sünnist!

Mõtted on üks, teod aga hoopis teine asi. Aastavahetuse paiku viimaks Anderseni kahte paksu muinasjutukogu lugema hakates selgus kurb tõde, et teist nii rasket teemat pole meile veel ette juhtunud.

Aegamööda tuli siiski pähe mitmeid mõnusaid mõtteid ning ürituse ettevalmistustööd said hoo sisse. Eks raskused olegi ületamiseks loodud!

Võistlustulle läkitati suur kotitais kirja- ja kunstitööd

Tartu maakonna lapsed valmistusid kirjanduspäevaks põhjalikult. Selleaastaks loominguilisteks konkurssideks valiti kunstivõistlus "Hans Christian Anderseni muinasjutumaailm", jutuvõistlus "Muinasjutt, mis ei unune" ja paberlõikepiltide võistlus "Paber + käärid = muinasjutt". Veebruaris ja märtsis tehti koolides ja raamatukogudes pilte Hans Christian Anderseni muinasjuttudest ning kirjutati jutukesi oma suhtumisest Anderseni muinasjuttudesse.

Konkursile laekus ligi 200 joonistust, 14 kirjatööd ja üle 70 paberlõikepildi. Tartusse Lutsu-raamatukogusse saanud võistlustööd sai kokku terve suur kotitais. Kogu seda suurt hulka kunsti ning kultuuri hindas Kõrvekülas kunstijürii (Külvi Kipper, Juuro Kuusik, Mari Juhani) Saadjärve looduskeskuse metoodiku Anu Tsiireli eestvedamisel, kirjatöid lugesid ning analüüsisid aga Tartumaa raamatukoguhoidjad Kõrveküla raamatukogu direktori Hele Ellermaa juhendamisel. Kõikide loominguiliste konkursside parimad kutsuti ka Kõrveküllala kirjanduspäevale.

Vaheldusrikka kavaga päev

1. aprilli hommikul tabas Tartu vallamajja sisenejaid omapärane üllatus, kui neid juba uksele tervitasid valges kleidis noorik ning uhke kõvakübaraga härrasmees. Tegemist polnud aga hoopiski oma laadse aprillinaljaga, vaid külla saanud Lumekuninganna ja Hans Christian Anderseni. Nimelt toimuski sel päeval Kõrvekülas Tartumaa IV lasteraamatupäev, mille traditsiooniliselt korraldasid Vedu, Äksi ja Kõrveküla raamatukogud.

Lasteraamatupäevale saanud lapsi ning nende saatjaid sai vallamaja saal pilgeni täis. Ürituse tervitussõnad lausus Tartu vallavanem Aivar Soop, kes innustas lapsi internetis surfamise kõrval endiselt ka raamatuid mitte ära unustama.

Järgmisena luges Hans Christian Andersen (Vooremaa MKA spetsialist Kaupo Mets) kokkutulnuile ette 2005. aasta lasteraamatupäeva deviisi "Raamatud on mu võlusilmad".

Seejärel algas saalis suur "rahvaste rändamine", sest 58 4. kuni 8. klasside õpilast suundus volikogu saali, et kontrollida seal oma teadmisi H. Chr. Anderseni elu ning loomingut käsitlevas viktoriinis. Peale kiiret viktoriini reeglite tutvustamist algaski tunnipikkune pingeline mõtetegevus.

Samal ajal tutvustas Taani Kultuuri Instituudi praktikant Henrik Andersen ülejäänud raamatupäevalistele põhjalikult Hans Christian Anderseni elu ning loomingut. Kõige rohkem huvitas lapsi muidugi see, ega kauge külaline ise ometi kuulsa muinasjutuvevstja sugulane ole. Kahjuks tuli küsijail leppida eitava vastusega...

Edasi tegi Hilja Kikerpill lühikese kokkuvõtte jutuvõistlustest ja parimad tööd said autorite poolt kohe ka ette loetud.

Ürituse esimese poole lõpetas Tammistu raamatukogu juhataja Heli Jürgen-soni ja tema tantsulaste poolt värvikalt ette kantud sõnalis-muusikaline põimik "Neljapäevane unejutt".

Vaheajal võisid kõik külalised maiustada ning uudistada suurt kunstinäitust konkursside võidutöödest.

Pealeõunal jätkus Anderseni temaatikat käsitlev kirjanduspäev kunstilises võtmes. Südamliku sisuga ja lastepäraselt lustliku näidendi "Pöial-Liisi" esitasid Saadjärve looduskeskuse noored.

Põhjaliku ülevaate kunstivõistlustest andis Kõrveküla põhikooli kunstiopetaja Külvi Kipper.

Ülisuure töö olid ära teinud Lohkva raamatukogu lugejad, kelle poolt ette kantud sisukas ja mitmetahuline instseneering "Kuldlinde püüdmis" tõi vaatajateni H. Chr. Anderseni elu ja loomingu olulised seigad.

Tore üritus, toredad inimesed

Viimaks jõudis kätte päeva oodatud osa, kus kuulutati välja kõikide loominguliste konkursside ja viktoriini tulemused. Võitjaid õnnitles Hans Christian Andersen. Viktoriini võitjad said auhinnaks reisi Sankt-Peterburgi, järgmistele kohtadele tulnud lapsed ekskursiooni Hiiumaale ja teatripileteid. Viktoriini vanemas vanuseastmes pani võistluse juba kolmandat korda kinni vana tuttav Kadri Peterson Võnnu Keskkoolist. (Oleks ehk võinud hommikul tema võidu peale suure summa eest kihla ei vedada!) Veel sai välja jagatud sületäite kaupa auhinnaraamatuid.

Lasteraamatupäev sai teoks tänu Eesti Kultuurkapitali, Tartu valla, Taani Kultuuri Instituudi, maakonna raamatukogude ja koolide, kirjastuste *Elmatar*, *Tänapäev*, *Draakon ja Kuu* ning *Koolibri*, Eestimaa Rahvaliidu, Vanemuise teatri ja O.Lutsu nim. Tartu Linnaraamatukogu toetusele.

Muinasjutukuninga Hans Christian Anderseni sõnul on kõige ilusamaks muinasjutuks inimese elu. Tartumaa IV lasteraamatupäeva korraldajate jaoks on aga kõige paremaks ürituseks see, mida tehakse koos paljude toredate inimestega. Tuhat tänu kõigile meie üritusel osalenud lastele, neid juhendanud õpetajatele ja raamatukogutöötajatele, esinejatele, žüriide liikmetele, sponsoritele ja igat sorti muudele abistajatele.

Kohtumiseni järgmisel kevadel!

Äksi raamatukoguhoidja **Anita Priks**

Tunnikontroll

"Inetu pardipoeg": "Ma olen nii inetu, et isegi ei ole tahtmist mind hammustada!" – kelle kohta Hans Christian Anderseni pardipoeg nõnda ütles?

"Pöial-Liisi": Kui pikk on Pöial-Liisi?

"Vankumatu tinasõdur": Mis jäi järele tinasõduri armsamast?

"Metsluigid": Millest olid valmistatud printside krihvlid?

"Lumekuninganna": Kes oli röövlitüdruku lemmikloomaks?

„Kuldlinde püüdmas“ – lavatükk Lohkva noortelt

Hans Christian Anderseni elulugu on osavalt põimitud tema muinasjuttudega

Kordaminek

Sel aastal möödub 200 aastat kuulsa Taani kirjaniku Hans Christian Anderseni sünnist ja raamatukogud pööravad sellele sündmusele erilist tähelepanu.

Lohkva raamatukogu juhataja Lea Tali eestvedamisel ning luule- ja kirjandushuviliste laste ja noorte osavõtul lavastus sel kevadel Lohkvas Anderseni elu ning loomingut käsitlev ja sahtlipõhjas oma aega oodanud instseneering „Kuldlinde püüdmas“. Kõigi osalejate jaoks oli tegu suure väljakutsega, sest kokkupuude näitlemise või lavastamisega oli enne seda olnud minimaalne. Siinkohal saadi abi ja professionaalset juhendamist endiselt

näitlejalt Peeter Kollomilt, kelle roll projekti edukas lõpptulemus on väga oluline. Igatahes andis etendus kõigile osalejatele suurepärase võimaluse end proovile panna, kogeda uut situatsiooni, suurendada esinemisjulgust.

Ligi kolmveerand tundi kestvas tükkis on Hans Christian Anderseni elulugu osavalt põimitud tema muinasjuttudega. Kesksel kohal on jutt „Inetu pardipoeg“, mis kirjaniku elu tegelikult vägagi hästi iseloomustab.

Etenduse teeb kindlasti omapäraseks ning huvitavaks see, et tegelasi mängivad väga erinevas vanuses lapsed ja noored – algklassidest kõrgkoolini. Kuigi vanusevahed on suured, sujub koostöö hästi ning loomulikult. Näitlejatöödest võiks eraldi välja tuua Hardi Sosnitski Anderseni

rollis, mis on kahtlemata ka suurim osa antud tükkis. Hardi mäng on pingevaba, loomulik, ta oskab suurepäraselt rolli sisse elada ja sellega vaatajat võluda.

Tänaseks on selja taga juba mitmed esinemised ja mõned on veel ees ootamas. Mängitud on Hans Christian Anderseni sünniaastapäeva auks toimunud üritustel Kõrvekülas ja Mellistes, kus etendused ka hästi vastu võeti. Suure tähtsusega esinemine osalejate jaoks oli kindlasti ülesastumine Tartu Sadamateatris kooliteatrite konkursil. Ikkagi ju päris teatrilava! Ja samas oli olemas ka võrdlusmoment, tänu millele võib öelda, et häbeneda ei ole meil küll midagi!

Lohkva raamatukogu etleja

Anu Kivisild

Anderseni-ainelise lasteraamatupäeva autahvel

Tunnustus

Tartumaa lasteraamatupäeva paberlõikepiltide võistlusele „Paber + käärid = muinasjutt“ laekus 73 tööd.

Nooremas vanuseastmes (I kuni III kl) saavutas esikoha **Lisanna Unt** (Puhja g), teise koha **Talmo Lainevool** (Konguta ak) ja kolmanda koha **Egle Siffer** (Puhja g).

Vanemas vanuseastmes oli võidukas **Mare Laan** (Kuuste pk), II koht: **Piia Kass** (Kõrveküla pk), III koht: **Kersti Perandi** (Kõrveküla pk).

H. Ch. Anderseni elu ja loomingut käsitlevas viktoriinis osales 58 noort kirjandushuvilist.

Viktoriinivõitjad nooremas vanuseastmes (IV kuni VI kl): I koht: **Merily Müürsepp** (Alatskivi kk), II koht: **Kadri Oras** (Elva g), III koht: **Kirsti Kornov** (Konguta k), järgnesid **Marianne Lukk** (Rõngu kk) ja **Eneli Härma** (Puhja g).

Teadjamad võistlejad vanemas vanuseastmes (VII kuni VIII kl): I koht: **Kadri Peterson** (Võnnu rmtk), II koht: **Kady Põldmaa** (Rõngu kk), III koht: **Egle Pääslane** (Kõrveküla pk), järgnesid **Krista Koitla** (Rõngu kk) ja **Maarja Nõmme** (Härma rmtk).

Kunstivõistlus „Hans Christian Anderseni muinasjutumaailm“ kujunes kõige osavõturohkemaks mõõduvõtmiseks – laekus 184 tööd.

Võitjad nooremas vanuseastmes (I kuni III kl): **Martin Luik** (Rõngu kk) – I koht,

IME PÄISE PÄEVA AJAL: Lasteraamatupäeva korraldaja Anita Priks ja nutikas võistleja Merily Müürsepp naudivad Hans Christian Anderseni (keskel) seltskonda.

Raito Ojalill (Kõrveküla pk) – II koht, **Kadi Lang** (Lähte üg) – III koht.

Keskmisses vanuseastmes (IV kuni VI kl): **Kersti Perandi** (Kõrveküla pk) – I koht, **Mattis Pääslane** (Kõrveküla pk) – II koht, **Kristo Kogri** (Rannu kk) – III koht.

Vanemas vanuseastmes (VII kuni IX kl): **Elen Ruus** (Elva g) – I koht, **Alo Paabor** (Äksi rmtk) – II koht, **Maarja Nõmm** (Kõrveküla pk) – III koht.

Eriauhinna said **Age Õun** (Kõrveküla pk), **Anni-Liina Mets** (Lähte üg), **Alisa Kalg** (Rannu rmtk), **Maret Reimann**

(Kõrveküla rmtk), **Markus Jalast** (Mehikoorma pk), **Enn- Siim Eller** (Alatskivi kk), **Mari-Liis Kiima** (Järvselja ak), **Madle Timm** (Rannu kk).

Jutuvõistlusele „Muinasjutt, mis ei unune“ saadeti 14 kirjatööd.

I koha pälvis **Maarja Nõmm** (Härma rmtk), II koht: **Liis Zovo** (Mehikoorma pk), III koht: **Kadri Peterson** (Võnnu kk), järgnesid **Elis Ruus** (Elva g) ja **Kersti Perandi** (Kõrveküla pk). Noorima osavõtja auhinna sai **Kristel Truuts** (Mehikoorma pk).

Äksi raamatukoguhoidja **Anita Priks**

„Raamatud on meie võlusilmad...“

Nõo lapsed tähistasid raamatukogus Hans Christian Anderseni 200. sünniaastapäeva

Silmaring

2. aprillil tähistas kogu maailm muinasjutuvestja Hans Christian Anderseni (1805–1875) 200. sünniaastapäeva.

1967. aastast alates tähistab Rahvusvaheline Noorsookirjanduse Nõukogu (*International Board on Books for Young People, IBBY*) Hans Christian Anderseni sünnipäeval, 2. aprillil rahvusvahelist lasteraamatupäeva.

2005. aasta lasteraamatupäeva sõnumi kirjutas IBBY India seksiooni peasekretär, lastekirjanik Manorama Jafa ja plakati autor on lasteraamatute illustreerija, 1998. aasta H. C. Anderseni preemia nominent Jagdish Joshi. Manorama Jafa sõnum pealkirjaga „Raamatud on mu

võlusilmad” põhineb iidsetel legendidel india poisist Kapist, kes kogu aeg oli ninapidi raamatus ja seepärast muudkui komistas. Poisi palvel võlus tarkusejumalanna Saraswati ta jalgadele silmad ja nii sai pois vabalt edasi liikuda, silmad raamatus ja jalad teed juhatamas.

„Raamatud on meie võlusilmad. Nad annavad teadmisi ja teavet ning juhivad meid keerulisel ja konarlikul eluteel.” kõlab käesoleva lasteraamatupäeva deviis.

Ka Nõos tähistati suure muinasjutuvestja sünniaastapäeva. 6. aprilli hommikul tulid Nõo lasteaias „Lepatriinude” rühma lapsed oma õpetaja Kaja Lilla ja õpetaja abi Tiia Raudsepaga Nõo raamatukokku, kus raamatukogu juhataja Helle Voore tutvustas neile meie raamatukogus leiduvaid Hans Christian Anderseni raamatuid. Seejärel sättisid lapsed end

muuseumitoa põrandale mõnusalt istuma ja raamatukogutädi Aet Sule luges neile muinasjutu vaprast tinasõdurist. Lapsed kuulasid suure huviga ja väga tähelepanelikult. Kui kuuldu kinnistamiseks sai kogu muinasjutt uuesti läbi arutatud, olid nad väga tublid küsimustele vastama.

Sellest, kuidas keegi jutust aru sai ja mis talle meelde jäi, joonistas iga laps hiljem lasteaias pildi. Järgmise nädala kolmapäeval tulid lapsed uuesti vallamajja ja siis kõitsime Karini, Carl-Roberti, Carolini, Triinu, Ramiidi, Riho, Markuse, Rometi, Mari-Liisi, Tarvo, Erik-Marcuse, Marite, Simo ja Sandri joonistatud pildid raamatuks, mis jääb raamatukokku kõigile vaatamiseks.

Kai Toom

Äratrükk Nõo valla lehest (nr. 4/2005)

Tõrvandis lõimis luuleõhtu erinevaid põlvkondi

Heiti Talviku luule mõjus meisterlike artistide esituses ääretult lummutavalt

Koosmeel

22. veebruaril toimus Tõrvandis sealse raamatukogu juhataja Marje Joki eestvõtmisel huvitav üritus: tähistati Heiti Talviku 100. sünniaastapäeva.

Külla olid tulnud näitleja ja muusik Heikki-Rein Veromann ja Anne Maasik, kes on samuti tuntud näitleja-laulja.

Heiti Talviku luule on mõneti raskepärane, kuid meisterlike artistide esituses mõjus see ääretult lummutavalt. Omapärane metsosopran Anne Maasik avas sügavuti Heiti Talviku luule tagamaad. Heikki-Rein Veromanni muusikakujundused tõid esile luuletaja elutraagika.

Õhtu omapäraks oli see, et kõrvuti eakate inimestega kuulasid Heiti Talviku luulet ka paljud noored. Õhtu lõppedes oli kõigi ühine soov, et taolisi kohtumisi toi-

muks veel. Esinejad lubasid (vastavalt kuulajaskonna soovile) esitada kas Marie Underi, Betti Alveri või mõne teise autori loomingut.

Täname korraldajaid Marje Jokki ning Liivi Paumetsa ning loodame uusi kohtumisi!

Karmen Aso

Äratrükk Ülenurme valla lehest Olevik (nr.14, märts 2005)

Õnnesoovid kolleegidele - sünnipäevalastele

Tähtpäevakajastus

Sünnipäevalised juunis 2005

08. juuni	Kairit Alver	33
11. juuni	Heli Jürgenson	50
17. juuni	Karin Ratassep	23
28. juuni	Sirje Leini	41
30. juuni	Ene Runtel	63

Sünnipäevaline juulis 2005

06. juuli	Leini Laars	45
-----------	-------------	----

13. juuli	Kiriakia Ratmanova	58
16. juuli	Lea Tali	61
26. juuli	Urve Soovere	39
28. juuli	Tiina Kohver	62
28. juuli	Andres Madisson	25
28. juuli	Eva Viira	42

Sünnipäevalised augustis 2005

02. august	Ülle Veider	38
03. august	Liidia Afanasjeva	47
20. august	Õilme Kasetalu	49
27. august	Eda Trull	54

Palju õnne! Palju õnne! Palju õnne! Palju õnne! Palju õnne!

Tööjuubel

Leini Laars – Puhja raamatukogus töötanud 25 aastat.
Õilme Kasetalu – Konguta raamatukogus töötanud 20 aastat.
Eda Trull – Elva lasteraamatukogus töötanud 25 aastat.

„Meie Lehele” andsid sisu ja vormi
Hele Ellermaa, Heikko Ellermaa, Toivo Ärtis.

Toimetuse telefon: 741 4306, e-post: meieleht@hot.ee.
NB! Kõik kaastööd on ikka ja alati oodatud!

Pesupesemine raamatukogus: poolt või vastu?

„See on väga tänuväärne ettevõtmine.“ *contra* „Raamatukogu pole pesupesemise koht.“

Arupidamine

Ajalehes Äripäev avaldatud info, et Võrumaal tillukeses Vaabina raamatukogus on loodud külaelanikele võimalus masinaga pesu pesta, kujunes ettearvatult teemaks, mis raamatukoguhoidjate mõtted üksjagu vahtu löi.

Mõttevahetuse raskuspunkt keskendub sellele, millised kohustused on raamatukoguhoidja kutsetöös esmased, millised teisased. Igaühel on õigus oma arvamusele, arutlustes sünnib ju tõde...

Lugesin posti ja ka soovitatud artikli läbi. Mida öelda... Tegelikult tore ju – 21. sajand, Eesti Euroopa Liidus ja ... raamatukogu peseb külaelanikele musta pesu!!! 100 aasta pärast uurijatel huvitav lugeda ja mõelda, et kas enne ei saadudki pesu pestud! Mu meelest on sajandeid naised sellega hakkama saanud, ka ilma elektrita ja šahtkaevust vett tuues – milles siis nüüd asi?

Minul kui kriitilisel inimesel tekib kohe paar küsimust.

Kas raamatukogu juhatajal tõesti muud teha ei ole? (Loe: muud teha ei oska?) Ja kaua läheb aega, et kõiki Eesti raamatukogude töötajaid pannakse sokke nõeluma, kooke küpsetama ja sundkorras asotsiaalide kortereid koristama? Nende laste järele me ju juba vaatame, arendavaid üritusi korraldame, ringe juhendame, tasuta perioodikat laenutame jne.

Sealne vallavalitsus näitas lihtsalt oma küündimatust moodustada mingi sotsiruum ja panna mõni töötü tööle. Arvan, et praegusel juhul on ühe palga eest kaks tööd tehtud. Ja veel – mina eelistaks olla raamatukogu juhataja (ma olen selleks 5 aastat õppinud!) ja mitte pesunaine või keegi teine.

Kokkuvõtvalt – raamatukogu juhataja suudab kõike ja on kõigega nõus. Mõtle ainult välja, mida on vaja teha ja anna käsk kätte! Huvitav, miks see nii on?

Sirje

Tere!

Kui kõik osapooled on rahul, miks mitte!

Tervitades Eve

Miks ka mitte? Kui raamatukogu ja AIPi tööst aega üle jääb, tingimused mõne teenuse osutamiseks on, lasku käia!

Järgmised pealkirjad võiksid olla: X raamatukogus saab lugemise ajal ka lõdvestavat massaaži. Y raamatukogus saab lugemise ajal ka vannis käia ja küüsi lõigata. Z raamatukogus saab lugemise ajal püksid valmis õmmelda. U raamatukogus saab lugemise ajal soengu pähe. W raamatukogus saab lugemise ajal seebikaid vaadata (ei ole pesupesemise ajal vahepeal vaja koju joosta)... jne....jne., mis iganes kuskil vajalik on, sest igas talus oma taar. Ja vallavalitsus võidab palgafondi osas – küll raamatukoguhoidja ka need tööd ära teeb. On alati teinud ja teeb ka edaspidi.

Jõudu tööle! Virve

Tere, ega ma ei julge sellest suurt rääkida oma lugejatele, aga keegi arvas selle maainimesele vajaliku olevat. :-)

Küsisin, kas Rõngus ka, siis arvas, et siin on alev ja tingimused teised: sotskorteris saavad seda teenust.

Tead, minul tuleb nutt peale...

Küll aga teen ma raamatukogu korjandust Rõngu kiriku oreli taastamiseks.

L

Mina küll arvan, et raamatukogu pole pesupesemise koht. Selleks on ikka sotsiaaltöötajad, kes niisugused probleemid lahendada peaks. Mille eest siis nemad palka saavad? Ja kui on mingi külaselts vms., siis ju võib inimeste eest hoolitseda, aga ikka oma ruumides.

Meil on ju niigi sada kohustust, miks siis veel aga lisa võtta. Vallajuhid ju niigi arvavad, et rmtk-töötajad võivad kõike teha (ja rahata!). Me vist ikka ei oska oma elukutset väärtustada ja selle tõttu ei hinda seda ka teised.

Viive

Tere!

See on väga tänuväärne ettevõtmine, just nende inimeste suhtes, kel pole veevärki majas. Kui on ka selline väike raamatukogu, et jõuab laenuvõtte vahel silma peal hoida ka masinal ja selle järjekorral. Tundub, et Evi Zirk hoolib oma maaelanikest ja teeb seda lihtsalt missioonitundest.

Tegelikult vajaks iga vald sellist paika, kus mõõduka tasu eest pesumasinat kasutada. Kas see peab just raamatukogu olema, sõltub raamatukoguhoidjast ja ka pesemise nõudlusest. On ju teisi ja paremaid kohti, kuhu masin paigutada.

Tundub, et see on raamatukogu juhataja hea tahte avaldus. Lisaks organiseeris ta ka masinad valda.

Meenub, et ka Uulas raamatukoguga ühes majas (mitte raamatukogus) asus koht, kus inimesed said masinaga pesu pesta.

Minu austusavaldus Evi Zirgile tubli ettevõtmise eest.

Suure lugupidamisega Maret

Tere,

Täitsa huvitav lahendus. Nagu nad ise väidavad – tähtis on inimeste rahulolu. Milleks meie, võõrad, peaksime selle kallal irisema.

Ausalt öeldes, ise küll selle peale ei tuleks ja tegema ka ei hakkaks, kui ka kästaks. Minu meelest on raamatukogu ikka kultuuriasutus. Teisalt jälle au ja kiitus sellele Evi Zirgule, sest ta tegeleb raamatukogu töö kõrvalt ka valla sotsiaalprobleemidega.

Tiiu

Selleks, et üles seada pesumasina, on ikka eelkõige vaja vett. Meie raamatukogu pole võimalust isegi läbiviidava ürituse järel nõusid pesta. (vajadusel käime kausiga alumise korruse WC ruumis), mis siis veel muust rääkida.

Oleme aga arvamusel, et pesupesemine jäägu ikka sotsiaalteeninduse sfääri. Sauna juures – jah, miks mitte! Niikaua kui inimene saunamõnused naudib, on ka kaa-sa võetud pesu puhas.

Raamatukogutöötaja valdkonda kuulu-gu ikka lugejatega ja fondiga tegelemine, üritused, ringid, enesetäiendamine ja -arendamine jne. On ju hariduse ja kultuuri valdkonnas selleks ääretult suur arengumaa. Tunnistagem ausalt, et nii paljut vajalikku, huvitavat tahaks jõuda, paljust osa võtta, rohkemalt lugeda, aga... Paraku napib ikka aega. Suunakem siiski see aeg, mis meie käsutuses, "maa soola" mitte kaotamiseks!

Ja veel. Kui ikka Eevi Zirk'i naaber-korteris ei elaks Evi Laanaru (Vilja Savi-saare ema), kas hasartmängu nõukogu ikka oleks eraldanud selle summa Vaabina raamatukogule? Poliitikute mängudest ja tutvustest teab igaüks ise juba küllaldaselt.

Meil pole midagi Olivia Saare toreda luuletuse "Pesukaru pesupäev" vastu, aga... ärgu muutugu raamatukogu töötajad küll PESUKARUDEKS!

Kallaste raamatukogu töötajad

PILVED LENDAVALD MEIL ÜLE PEA: Taevalaotust on pildistanud Eve Toots.

Pilvede teed ära küsi

Pilved lendavad meil üle pea
mõned tumedad, teised valgema.
Pilvede teed ära küsi, ma ei tea
kust nad algavad, kuhu kulgevad.

Mõtted jooksevad mul läbi pea,
peale tüikivad, vastust nõuavad.
Mõtete teed ära küsi, ma ei tea
kuidas tekivad, kuhu jõuavad.

Elulained löövad üle pea,
mõned suuremad, teised vähemad.
Mis on elu? Ära küsi, ma ei tea,
ma ei tea sust kõige vähemat.

Mis on inimesed ülepea?
Miks nad sünnivad? Miks nad surevad?
Küsimused, mille vastuseid ei tea,
aina kasvavad, südant purevad.

Heino Porgasaar

1956

Üks inglilaps helerohelises kleidis,
käed palves ja kevadiselt vallatu veidi ...
siis veel üks punase südamega
kel' jalus jooksurutt,
neil justkui
huulil ... silmis oli mingi ärev jutt
ja samas ...
rõõmus äratundmine –
et mu pilk nad leidis –
õnnetundes ma ei märganudki enam teisi.

Me kohtusime
Pauluse kirikus Tartus ...
Aga ... miks inglilaste silmis ...
oli mingi ... ärevus ... kartus ?!

Ei-ei, nad midagi ei anund ...
midagi ei palund,
kuid ...
pilgus nagu mingi sõnum kandus ...
seletamatu rahutus minuski randus.

Inglilapsed minuga koos kõik laulud
laulsid proovis,
kuid pauside ajal neil ...
mingis vaikses palves huuled ... ja
nende sõnu saatsid tuuled ...
Kas tänuks või sooviks?

Kahju ... kahju ...
nende sõnumit siis ... ma ei mõistnud ...
... ja edasi laulsin kirikukooris!

Aga esmaspäeva /04.04.05/ ööst vastu
teisipäeva,
kõlasid hommikutest uudistest ehmatavad
lood –
põles Pauluse kiriku raamatupood!!!
Koguduse õpetaja Joel Luhamets
lausus kindlalt: „Tahtlik süütamine,
sest ...
intensiivses tules sulas isegi
välisukse metallist käepide!“
Kuid päästeteenistust otsis/kinnitas
tuleohutuseeskirjade rikkumises ... pidet

ÜKS INGLILAPS HELEROHELISES KLEIDIS: Siiri Ušakova kollaaž.

ega tunnistanud asjaolude muud sidet.
Enne kui kohale jõudsid need, kes
hävingut keelaks ...
kahjutuli ahnelt neelas ja neelas ...
Kõik, mis ette jäi,
see halastamatult hävitatud sai!
Kristliku sisuga CDd ja kassetid,
postkaardid, ristid ja ketid ...
Tänapäeva kristlik kirjandus –
kokku umbes raamatut 1000 –
läks tuleroaks ja oli saanud tuhaks!
Hulgalised altaritarbed
ja ...
INGLIKESED,
kes seisid ja ootasid ... ootasid ...
oma kaasakutsujaid malbelt.

Üks inglilaps helerohelises kleidis,
käed palves ja kevadiselt vallatu veidi ...
siis veel üks punase südamega

kel' jalus jooksurutt ...
kellega kohtusime Pauluse kirikus Tartus,
keda tookord oli haaranud ärevus ...
kartus,
aprillikuu kolmandal päeval ...

Nüüd teiegi pilgud neid näevad!

Pääsedes hävitavast tulest,
soovitasid, et mu kirjasulest
kõigini nende sõnum jõuaks.
Mitte ainult neile, kel hing ahastavas
põuas,
vaid ka neile, kes edukalt edasi sõuab.

Sõnum inglilastelt :
„Ikka südamed loota ja uskuda võivad,
sest ...

**PALVESÕNA JÕUD ON ÜLIMALT
VÕIMAS !“**
Siiri Ušakova